

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8SŽi/20/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011200068
Dátum vydania rozhodnutia:	21.11.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011200068.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: EUREA, občianske združenie, Tupého 25/A, Bratislava, IČO: 30 794 242, zast. Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom so sídlom Západný rad 39, Bratislava, proti žalovanému: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Ei 2/11-2 zo dňa 10. januára 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 9/2011-25 zo dňa 18. júla 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 9/2011-25 zo dňa 18. júla 2012, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti žalovaného č. Ei 2/11-2 zo dňa 10. januára 2011, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Krajskej prokuratúry Bratislava č. 2Kv 159/06-442 zo dňa 20. decembra 2010, ktorým nebolo vyhovieť žiadosti o poskytnutie informácií.

Krajský súd dospel k záveru, že pokiaľ oprávnená osoba žiada o sprístupnenie informácií týkajúcich sa rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní, môže povinná osoba žiadosti vyhovieť len do tej miery, že sprístupní informáciu o konkrétnom rozhodnutí alebo výsledku určitého konania, avšak len za predpokladu, že sprístupnenie takejto informácie nezakazujú osobitné predpisy. Povinná osoba informuje iba o tom, že vydala rozhodnutie a tiež s akým výsledkom bolo konkrétne konanie skončené. Sprístupnenie odpisu určitého rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní prekračuje rámec zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „ZSI“). Z tohto predpisu nevyplývala žalovanému v postavení povinnej osoby právna povinnosť žiadosti žalobcu vyhovieť. Povinnosťou žalovaného mohlo byť len informovanie o výsledku predmetného trestného konania a spôsobe rozhodnutia vo veci.

Krajský súd ďalej uviedol, že § 215 ods. 5 Trestného poriadku neumožňuje doručiť uznesenie o

zastavení trestného stíhania inej osobe ako obvinenému a poškodenému, prípadne prokurátorovi. Každé rozšírenie okruhu adresátov by sa dostávalo do kolízie s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Právo na informácie podľa č. 26 Ústavy SR dostatočne zabezpečujú § 6 ods. 1, 2 Trestného poriadku.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „O. s. p.“) tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

Proti predmetnému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote dňa 6. septembra 2012 odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobe vyhovie a prizná mu náhradu trov konania.

Uviedol, že § 215 ods. 5 Trestného poriadku nemá povahu ustanovenia zakazujúceho sprístupnenie informácií tretím osobám, len určuje, ktorým osobám musí byť rozhodnutie s procesnými účinkami doručené, v danom prípade je irelevantné. Zároveň poukázal na skorší rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 1Sžo/184/2008 zo dňa 24. novembra 2009.

Ďalej uviedol, že zákonodarca všetky debaty ohľadne § 11 ods. 1 písm. d/ ZSI s účinnosťou od 1. januára 2012 vyriešil, keď výslovne prikázal sprístupňovať taxatívne určené uznesenia policajta v prípravnom konaní, okrem iného aj uznesenie o zastavení konania a prokuratúre dokonca prikázal uznesenia o zastavení trestného stíhania zverejňovať na webstránke a všetky ostatné uznesenia prokurátora sprístupňovať na žiadosť (§ 55m ods. 1 a § 55m ods. 5 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov).

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný tak, že napadnutý rozsudok navrhol potvrdiť.

Uviedol, že v žalobcom citovanom rozsudku sa najvyšší súd zaoberal výkladom pojmu „informácia o rozhodnutí“, pretože dôvodom odmietnutia informácie povinnou osobou bolo v prvom rade to, že § 11 ods. 1 písm. d/ ZSI ukladá povinnej osobe sprístupniť len informáciu o výsledku konania, t.j. že pojem informácia o rozhodnutí neznamená doručenie kópie rozhodnutia inej osobe. Popri tomto dôvode obmedzenia práva na informácie povinná osoba poukázala aj na § 215 ods. 5 Trestného poriadku. Najvyšší súd ustálil, že § 11 ods. 1 písm. d/ ZSI nebráni sprístupneniu celého textu rozhodnutia a sprístupneniu rozhodnutia nebráni ani § 215 ods. 5 Trestného poriadku. Navyiac rozsudok sp. zn. 1Sžo/184/2008 nebol zverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR, a preto nemožno toto rozhodnutie nemožno považovať za rozhodnutie zásadného významu, pričom v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 2Sži/7/2011.

Krajský súd vychádzal z toho záveru, že žiadosť o sprístupnenie všetkých uznesení vydaných vo veciach obvineného E.V. je nad rámec ZSI, pretože povinná osoba sprístupní informáciu o konkrétnom rozhodnutí a o výsledku konania, ktoré odôvodnenie žalobca v odvolaní nenamietal. Žalovaný potom považoval za bezpredmetné, aby sa odvolací súd zaoberal dôvodom odmietnutia informácie v súvislosti s § 215 ods. 5 Trestného poriadku. Ak existuje zákonný dôvod odmietnutia informácie, nie je podstatné, či existujú aj iné dôvody jej nesprístupnenia. Na správnosti rozhodnutia krajského súdu nemení nič fakt, že medzičasom došlo k zmene ZSI a zmene zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 21. novembra 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa ústavného zák. č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky čl. 17 ods. 1, sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, štátne orgány a orgány územnej samosprávy sú povinné primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti. Podmienky a vykonanie ustanoví zákon. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 5 Ústavy SR orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d/ ZSI, povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov, alebo orgánu činného v trestnom konaní podľa osobitných predpisov okrem informácie o rozhodnutí alebo o výsledku konania, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy.

Podľa § 6 ods. 1 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd informujú verejnosť o trestnom konaní podľa tohto zákona poskytnutím informácií oznamovacím prostriedkom. Pri tomto informovaní však musia dbať na ochranu utajovanej skutočnosti, obchodného tajomstva, bankového tajomstva, daňového tajomstva, poštového tajomstva alebo telekomunikačného tajomstva.

Podľa § 6 ods. 2 Trestného poriadku, pri poskytovaní informácií sú orgány činné v trestnom konaní a súd oprávnení utajiť tie skutočnosti, ktoré by mohli zmať alebo sťažiť objasnenie a vyšetrovanie vecí. Pritom sú povinní dbať na zásadu prezumpcie neviny. Dbajú aj na to, aby nezverejňovali chránené osobné údaje ani skutočnosti súkromného charakteru, najmä rodinného života, obdobia a korešpondencie, ktoré priamo s trestnou činnosťou nesúvisia. Osobitne dbajú na záujmy maloletých, mladistvých a poškodených, ktorých osobné údaje sa nezverejňujú.

Podľa § 215 ods. 5 Trestného poriadku, uznesenie o zastavení trestného stíhania treba doručiť obvinenému a poškodenému. Uznesenie policajta treba doručiť prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

Z dôvodovej správy k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o slobode informácií, ktorý s účinnosťou od 2. januára 2006 novelizoval dotknuté ustanovenie vyplýva, že účelom predloženého návrhu je rozšírenie okruhu sprístupňovaných informácií oproti doterajšej úprave (podľa § 11 ods. 1 písm. d/ Zákona účinného do 1.1.2006 povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka neverejného konania, rozhodovania alebo dohľadu, ktoré podľa osobitného zákona vykonáva súd, orgán činný v trestnom konaní alebo orgán verejnej správy), pričom nová úprava spočíva v obmedzení poskytnutia resp. sprístupnenia informácií týkajúcich sa len rozhodujúcej činnosti (neukončených, prebiehajúcich konaní) súdov a orgánov činných v trestnom konaní, avšak pokiaľ ide o informáciu o výsledku konania, tá sa v prípade rozhodovacej činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní sprístupní, ak to osobitný predpis nezakazuje.

Rozhodovacou činnosťou je potrebné rozumieť postup smerujúci k objasneniu trestnej veci, ktorá patrí do pôsobnosti orgánu činného v trestnom konaní. Podstatou rozhodovacej činnosti orgánu činného v trestnom konaní je vydanie rozhodnutia, v ktorého výroku orgán činný v trestnom konaní vysloví záver, ku ktorému v priebehu konania došiel. V užšom význame sa rozhodovacou činnosťou rozumie konanie a rozhodovanie v konkrétnej trestnej veci, t. j. od začatia trestného stíhania cez jednotlivé procesné úkony až po rozhodnutie vo veci samej.

Z priloženého spisového materiálu je zrejmé, že žalobca požadoval sprístupnenie procesných ako aj

meritórnych uznesení v konkrétnych trestných veciach, pričom žiadal, aby mu boli uvedené informácie poskytnuté zaslaním listín zo spisu v elektronickej podobe resp. vo fotokópii.

V zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ ZSI možno poskytnúť len informáciu o výsledku konania, nie informácie o rozhodovacej činnosti (jednotlivé čiastkové procesné rozhodnutia). Informáciou o rozhodnutí, resp. o výsledku konania, je bezpochyby informácia o tom, ako orgán činný v trestnom konaní rozhodol.

Správny orgán prvého stupňa v rozhodnutí 2Kv 159/06-442 zo dňa 20. decembra 2010 informoval žalobcu o výsledku konania, t. j. že predmetné trestné konanie bolo zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku (t. j. že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci).

Predmetné uznesenie nemohlo byť žalobcovi doručené ako sa dožadoval, nakoľko § 215 ods. 5 Trestného poriadku taxatívne vymenúva, komu sa takéto uznesenie doručuje a tým vylučuje jeho doručenie iným osobám. Poskytovanie informácií o trestnom konaní striktne upravuje Trestný poriadok v § 6. Táto úprava vzhľadom na charakter trestného konania a zásadu prezumpcie neviny, ktorá je jednou z najzákladnejších zásad trestného konania v demokratickej spoločnosti, neumožňuje orgánom činným v trestnom konaní poskytovať iným ako zákonom určeným osobám odpisy rozhodnutí z prípravného konania, resp. tieto rozhodnutia zverejňovať. Na takýto postup neoprávňuje orgány činné v trestnom konaní ani žiaden iný zákon, ani ústava, ani právo verejnosti poznať podrobné dôvody rozhodnutia, aby si vedela urobiť obraz, či trestné stíhanie bolo zastavené dôvodne, ako sa mylne domnieva žalobca, nakoľko obmedzenie práva na informácie obsiahnuté v čl. 26 ods. 4 ústavy jasne odkazuje na zákon, ktorým je v danom prípade Trestný poriadok.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil so závermi krajského súdu vyslovenými v napadnutom rozsudku, a preto ho ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej O. s. p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.